

**Technická fakulta
Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre**

PRACOVNÝ PORIADOK

**Centrum výskumu obnoviteľných zdrojov energie v pôsobnosti Katedry
strojov a výrobných biosystémov**

Vedúci : doc. Dr. Ing. Juraj Maga

Osoby poverené s povoleným vstupom do laboratória:

doc. Ing. Miroslav Macák, PhD.

prof. Ing. Ján Jobbágy, PhD.

Osoby oprávnené s povoleným vstupom do laboratória:

Ing. Oľga Urbanovičová, PhD.

Ing. Koloman Krištof, PhD.

Úvodné ustanovenie

Tento pracovný poriadok sa vzťahuje na všetky osoby, ktoré vstupujú do priestorov laboratória za účelom výskumných činností, zabezpečovania prevádzky alebo údržby laboratórií, resp. z iných dôvodov.

Pracovný čas

Prevádzka laboratória v štandardnom režime je v pracovných dňoch od 7:30 do 15:30.

Práca v laboratóriu nad rámec ustanovenej pracovnej doby v čase od 6:00 do 20:00 je možná s vedomím zodpovedného pracovníka, resp. ním poverenej osoby.

Práca v laboratóriu nad rámec pracovnej doby v čase od 20:00 do 6:00 je možná len po súhlase zodpovedného pracovníka, resp. ním poverenej osoby. Pri práci v laboratóriu nad rámec pracovnej doby v čase od 20:00 do 6:00 je potrebné, aby pracovník, ktorý sa v tomto čase nachádza v priestoroch Laboratória pre energetické využitie biomasy (BH-02) o tejto skutočnosti informoval bezpečnostnú službu univerzity.

Práce v laboratóriu sú riadené harmonogramom, ktorý je v stanovených časových intervaloch na návrh vedúceho oddelenia, resp. ním poverenej osoby, schvaľovaný vedúcim katedry KSVS.

Každá aktivita realizovaná v laboratóriu bude bezodkladne zaznamenávaná vopred určeným spôsobom.

Vstup do priestorov laboratória

Vstup do laboratória je povolený vedúcemu laboratória i povereným osobám prostredníctvom prideleného kľúča od vstupných dverí laboratória i brány do haly BH-02. Oprávnené osoby kľúč na požiadanie vyzdvihnú u vedúceho laboratória a v prípade jeho neprítomnosti od poverených osôb. Ďalšie osoby môžu vstupovať do laboratória výlučne v sprievode poverenej osoby a na jej zodpovednosť.

Osoby nachádzajúce sa v laboratóriu sú povinné pri práci v laboratóriu, resp. pri pobyte v laboratóriu, používať predpísané ochranné pracovné pomôcky (pracovné plášte, ďalšie pracovné oblečenie, pevnú pracovnú obuv, ochranné okuliare, ochranný štít, rukavice a pod.).

Osoby, ktoré majú v laboratóriu oprávnenie vykonať analýzy v rámci riešenia projektov a výskumných úloh musia byť poučené o práci s prístrojmi, pričom svojim podpisom potvrdzujú túto skutočnosť, a tým preberajú zodpovednosť za prístroje v prípade poškodenia ich pričinením.

Osoby nachádzajúce sa v laboratóriu musia byť oboznámené s pracovným poriadkom a sú povinné ho dodržiavať a dbať o ochranu majetku, ktorý pri práci používajú.

Osoby nachádzajúce sa v laboratóriu musia byť oboznámené so zásadami ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci pracovníkom ÚKR, BOZP, OPP a VO R-SPU. Ďalšie osoby, ktoré sa budú nachádzať v laboratóriu, musia byť poučené pracovníkom zodpovedným za činnosť laboratória, prípadne pracovníkom zodpovedným za prácu konkrétneho prístroja. Poučenie má byť potvrdené podpisom.

Osoby nachádzajúce sa v laboratóriu sú povinné zoznámiť sa s umiestnením všetkých bezpečnostných zariadení, vrátane lekárničky, hasiaceho prístroja, únikového východu atď..

Do priestorov laboratória nemôžu vstupovať osoby s potvrdenými zdravotnými problémami, ktoré by zvyšovali riziko ich zdravotného stavu i zdravia ostatných osôb nachádzajúcich sa v priestoroch laboratória, prípadne by mohli ohroziť výskumné činnosti realizované v laboratóriu.

Všetky osoby vstupujúce do laboratória sú povinné registrovať svoje príchody a odchody predpísaným spôsobom.

Vzorok

Príjem vzoriek do laboratória je riadený osobou zodpovednou za ich analýzy alebo spracovanie, resp. ňou poverenou osobou, a je organizovaný v zmysle *Protokolu preberania vzoriek*. Tento

protokol je pripravený pre každý druh vzoriek a spôsob ich analyzovania, resp. spracovania, a je schválený vedením KSVS.

Analýzy a spracovanie vzoriek je riadené harmonogramom činností laboratória.

Plánované dodávky biologického materiálu na spracovanie, spotrebného materiálu a vzoriek na analýzu do laboratória je potrebné zhlásiť zodpovednej osobe v dostatočnom predstihu, aby bolo možné efektívne naplánovať spôsob prevzatia a prípadného uskladnenia tohto materiálu. Zodpovedná osoba za laboratórium určí osobu zodpovednú za prevzatie.

Práca s biologickým materiálom určeným na spracovanie je riadená zodpovednou osobou a o spotrebe biologického materiálu je vedená evidencia *Záznam o spotrebe biologického materiálu*.

Likvidácia vzoriek biologického materiálu je riadená osobou zodpovednou za ich analýzu alebo spracovanie, resp. ňou poverenou osobou, a je organizovaná podľa pravidiel na likvidáciu vzoriek biologického odpadu.

Biologicky závadný materiál bude zhromažďovaný a do doby likvidácie skladovaný na vopred určenom mieste. Z laboratória bude takýto odpad odstraňovaný firmou certifikovanou na túto činnosť na základe vopred stanoveného časového harmonogramu alebo podľa potreby.

Prístup k prístrojom a manipulácia s nimi

Zodpovednosť za jednotlivé prístroje má poverená osoba zodpovedná za daný prístroj, jej meno je uvedené na viditeľnom mieste.

Na prístrojoch a zariadeniach laboratória sú oprávnení pracovať iba pracovníci zaškolení a ich menný zoznam je uvedený na viditeľnom mieste pri prístroji, resp. zariadení. S ich súhlasom, prípadne pod ich dohľadom alebo po ich adekvátnom zaškolení dokladovanom zápisom a podpisom, môžu na zariadeniach pracovať aj iní pracovníci, ich zoznam musí byť odsúhlasený vedením katedry KSVS, resp. poverenou osobou. Všetci, ktorí budú pracovať s prístrojmi v laboratóriu budú niest' plnú zodpovednosť za správnu manipuláciu a technický stav používaného prístroja.

Pri každom prístroji, resp. zariadení musí byť na viditeľnom mieste vyvesená *Bezpečnostná karta prístroja*, na ktorej sú uvedené všeobecné pokyny a zásady manipulácie s prístrojom a zásady práce s ním. Pracovníci svojím podpisom potvrdia, že boli oboznámení s návodmi na obsluhu a manipuláciou s prístrojovým vybavením laboratória.

Každá pracovná činnosť vykonávaná na prístrojoch a zariadeniach laboratória je evidovaná v *Zázname o využívaní prístrojového vybavenia*. Kontrolné záznamy sú vedené aj v laboratórnom denníku umiestnenom v priestoroch laboratória.

V prípade akejkol'vek poruchy, resp. podozrenia na poruchu (poškodenie) prístroja alebo súčasti prístroja, je osoba, ktorá s prístrojom manipuluje povinná túto skutočnosť nahlásiť vedúcemu laboratória a poverenej osobe, ktorá vykonáva dohľad nad činnosťou predmetného prístroja. Vedúci laboratória je povinný bezodkladne informovať a situácii a spôsobe jej riešenia vedenie katedry KSVS.

Špeciálny pracovný režim prístrojov

Prístroje, ktoré sa neodporúča vypínať, je potrebné v čase ich nečinnosti udržiavať v *Standby móde* (analytické a laboratórne váhy a pod.) tak, aby boli predpísaným spôsobom zabezpečené.

Zoznam týchto prístrojov je uvedený na viditeľnom mieste v laboratóriu. Ide konkrétne o laboratórne váhy.

Vybrané prístroje, ktorých zoznam je uvedený na viditeľnom mieste v laboratóriu, je v prípade nutnosti možné nechať pracovať aj mimo štandardnej pracovnej doby, avšak je potrebné zabezpečiť všetky podmienky stanovené výrobcom na minimalizáciu akéhokoľvek rizika s tým spojeného. Ide konkrétne o laboratórnu sušičku.

Číslo miestnosti: BH - 0219 Laboratórium pre energetické využitie biomasy

Zoznam prístrojov:

Drvič vzoriek energetických plodín (Laboratórna mláčačka)

Zariadenie na meranie pevnostných vlastností energetických plodín INSTRON

Laboratórne tenzometrické váhy

Ukončenie práce v laboratóriu

Po ukončení pracovných úkonov sú osoby pracujúce v laboratóriu povinné skontrolovať všetky dôležité náležitosti (prívod vody, prívod plynov, skontrolovať elektrické napájanie prístrojov, zabezpečiť vypnutie prístrojov, ktoré to vyžadujú, zabezpečiť čistotu laboratória a bezpečné uskladnenie vzoriek a činidiel).

Všetky použité prístroje je po skončení analýz potrebné uviesť do východiskového stavu (vypnúť, resp. uviesť do StandBy módu, vyčistiť a pod.), aby sa zabránilo poškodeniu prístroja.

Všetky použité pomôcky je potrebné v primeranej miere očistiť a uložiť na určené miesto.

Pri odchode z laboratória je nevyhnutné skontrolovať, či sú okná dôsledne uzatvorené, vypnúť osvetlenie a predpísaným spôsobom uzavrieť vstupné dvere do laboratória.

Nehody

Všetky pracovné úrazy, vrátane drobných poranení, je potrebné hlásiť osobe zodpovednej za chod laboratória, a zaznamenať ich v špeciálnej dokumentácii určenej na tieto účely.

Pre prípad úrazu sú v každom laboratóriu na viditeľnom mieste uvedené *Všeobecné zásady poskytovania prvej pomoci*.

Pri rozliatí horľavej alebo výbušnej látky je potrebné zhasnúť všetky kahany a vypnúť elektrické spotrebiče, a vyliatu látku vhodným spôsobom pozbierať a vyliat' do odpadovej nádoby.

Pri rozliatí žieraviny je potrebné ju zmyť vodou alebo zriediť a neutralizovať (práškovou sódou alebo zriedenou kyselinou octovou) a miesto umyť vodou.

V prípade požiaru je nevyhnutné dodržiavať *Požiarnu poplachovú smernicu*.

V prípade vyhrážky o použití výbušniny je nevyhnutné sa riadiť *Metodickým pokynom na činnosť pri vyhrážke o uložení výbušniny*.

Čísla tiesňového volania

Koordináčné stredisko integrovaného záchranného systému	112
Hasičský a záchranný zbor	150
Záchranná zdravotná služba	155

